

Đề thi thử vào lớp 10
Môn Toán
Năm học 2018-2019

Bài I (2,0 điểm)

Cho hai biểu thức: $A = \frac{2x - 3\sqrt{x} - 2}{\sqrt{x} - 2}$ và $B = \frac{\sqrt{x^2} - \sqrt{x} + 2x - 2}{\sqrt{x} + 2}$ với $x \geq 0$ và $x \neq 4$

- 1) Tính giá trị của A khi $x = 4 - 2\sqrt{3}$
- 2) Tìm giá trị của x để $B = A + 1$
- 3) Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $C = B - A$

Bài II (2 điểm)

Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình

Một ô tô dự định đi từ A đến B trong một khoảng thời gian đã định. Nếu xe chạy với vận tốc 35 km/h thì đến B chậm mất 2 giờ. Nếu xe chạy với vận tốc 50km/h thì đến B sớm hơn 1 giờ. Tính quãng đường AB và thời gian dự định đi lúc ban đầu.

Bài III (2 điểm)

1) Giải hệ phương trình :

$$\begin{cases} \sqrt{\frac{x+3}{x}} + \frac{2y}{y-2} = 8 \\ 2\sqrt{\frac{x+3}{x}} + \frac{3y}{y-2} = 13 \end{cases}$$

2) Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho hai đường thẳng $(d_1): y = -mx + m + 1$ và $(d_2): y = \frac{1}{m}x - 1 - \frac{5}{m}$ với m là tham số khác 0.

- a) Chứng minh rằng (d_1) và (d_2) luôn vuông góc với nhau với mọi giá trị của tham số $m \neq 0$.
- b) Tìm điểm cố định mà đường thẳng (d_1) luôn đi qua. Chứng minh rằng giao điểm của hai đường thẳng luôn thuộc một đường cố định.

Bài IV (3,5 điểm). Cho đường tròn tâm O, bán kính R. Điểm A thuộc đường tròn, BC là một đường kính ($A \neq B, A \neq C$). Vẽ AH vuông góc với BC tại H. Gọi E, M lần lượt là trung điểm của AB, AH và P là giao điểm của OE với tiếp tuyến tại A của đường tròn (O, R).

- 1) Chứng minh rằng: $AB^2 = BH \cdot BC$
- 2) Chứng minh: PB là tiếp tuyến của đường tròn (O)
- 3) Chứng minh ba điểm P, M, C thẳng hàng.
- 4) Gọi Q là giao điểm của đường thẳng PA với tiếp tuyến tại C của đường tròn (O). Khi A thay đổi trên đường tròn (O), tìm giá trị nhỏ nhất của tổng $OP + OQ$.

Bài V (0,5 điểm)

Cho các số thực không âm x, y, z thỏa mãn: $x \leq 1, y \leq 1, z \leq 1$ và $x + y + z = \frac{3}{2}$. Tìm giá trị nhỏ nhất và giá trị lớn nhất của biểu thức $P = x^2 + y^2 + z^2$

Đáp án đề thi thử vào lớp 10

Môn Toán

Câu 1: (2,0 điểm)

Cho hai biểu thức $A = \frac{2x - 3\sqrt{x} - 2}{\sqrt{x} - 2}$ và $B = \frac{\sqrt{x^3} - \sqrt{x} + 2x - 2}{\sqrt{x} + 2}$ với $x \geq 0$ và $x \neq 4$.

1. Tính giá trị của A khi $x = 4 - 2\sqrt{3}$.
2. Tìm giá trị của x để $B = A + 1$.
3. Tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $C = B - A$.

Lời giải.

Với $x \geq 0; x \neq 4$, ta có:

$$\begin{aligned} A &= \frac{2x - 3\sqrt{x} - 2}{\sqrt{x} - 2} = \frac{(2x - 4\sqrt{x}) + (\sqrt{x} - 2)}{\sqrt{x} - 2} = \frac{2\sqrt{x}(\sqrt{x} - 2) + (\sqrt{x} - 2)}{\sqrt{x} - 2} \\ &= \frac{(\sqrt{x} - 2)(2\sqrt{x} + 1)}{(\sqrt{x} - 2)} = 2\sqrt{x} + 1 \\ B &= \frac{\sqrt{x^3} - \sqrt{x} + 2x - 2}{\sqrt{x} + 2} = \frac{(\sqrt{x^3} - \sqrt{x}) + (2x - 2)}{\sqrt{x} + 2} = \frac{\sqrt{x}(x - 1) + 2(x - 1)}{\sqrt{x} + 2} \\ &= \frac{(\sqrt{x} + 2)(x - 1)}{(\sqrt{x} + 2)} = x - 1. \end{aligned}$$

1. Khi $x = 4 - 2\sqrt{3} = 3 - 2\sqrt{3} + 1 = (\sqrt{3} - 1)^2$, thay vào A , ta được

$$A = 2\sqrt{x} + 1 = 2\sqrt{(\sqrt{3} - 1)^2} + 1 = 2(\sqrt{3} - 1) + 1 = 2\sqrt{3} - 1.$$

Vậy $x = 4 - 2\sqrt{3}$ thì $A = 2\sqrt{3} - 1$.

2. $B = A + 1 \Leftrightarrow x - 1 = 2\sqrt{x} + 1 + 1$
 $\Leftrightarrow x - 2\sqrt{x} - 3 = 0$
 $\Leftrightarrow (x + \sqrt{x}) - (3\sqrt{x} + 3) = 0$
 $\Leftrightarrow \sqrt{x}(\sqrt{x} + 1) - 3(\sqrt{x} + 1) = 0$
 $\Leftrightarrow (\sqrt{x} + 1)(\sqrt{x} - 3) = 0$
 $\Leftrightarrow \sqrt{x} - 3 = 0$ (Vì $\sqrt{x} \geq 0, \forall x \geq 0, x \neq 4$ nên $\sqrt{x} + 1 > 0$)
 $\Leftrightarrow x = 9$.

Vậy $x = 9$ thì $B = A + 1$.

3. $C = B - A = (x - 1) - (2\sqrt{x} + 1) = x - 2\sqrt{x} - 2 = (x - 2\sqrt{x} + 1) - 3 = (\sqrt{x} - 1)^2 - 3$

Với $\forall x \geq 0; x \neq 4$ thì $(\sqrt{x} - 1)^2 \geq 0$, nên $(\sqrt{x} - 1)^2 - 3 \geq -3$.

Dấu bằng xảy ra khi $(\sqrt{x}-1)^2 = 0 \Leftrightarrow \sqrt{x}-1=0 \Leftrightarrow \sqrt{x}=1 \Leftrightarrow x=1$.

Vậy giá trị nhỏ nhất của biểu thức $C = B - A$ là -3 khi $x = 1$.

Câu 2: (2 điểm) Giải bài toán sau bằng cách lập phương trình hoặc hệ phương trình:

Một ô tô dự định đi từ A đến B trong một thời gian đã định. Nếu xe chạy với vận tốc 35km/h thì đến B chậm mất 2 giờ. Nếu xe chạy với vận tốc 50km/h thì đến B sớm hơn 1 giờ. Tính quãng đường AB và thời gian dự định đi lúc ban đầu.

Lời giải.

Gọi x (giờ) là thời gian dự định đi lúc ban đầu. ($x > 0$)

Theo đề bài ta có phương trình sau:

$$35(x+2) = 50(x-1)$$

$$\Leftrightarrow 35x + 70 = 50x - 50$$

$$\Leftrightarrow 15x = 120$$

$$\Leftrightarrow x = 8 \text{ (nhận)}$$

Vậy thời gian dự định đi lúc ban đầu là 8 (giờ)

Quãng đường AB là $35(8+2) = 350$ (km)

Câu 3:

Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} \sqrt{\frac{x+3}{x}} + \frac{2y}{y-2} = 8 \\ 2\sqrt{\frac{x+3}{x}} + \frac{3y}{y-2} = 13 \end{cases}$$

Lời giải.

$$\text{Đặt } \begin{cases} \sqrt{\frac{x+3}{x}} = a (a \geq 0) \\ \frac{y}{y-2} = b (b > 0) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a+2b=8 \\ 2a+3b=13 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{\frac{x+3}{x}} = 2 \\ \frac{y}{y-2} = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=1 \\ y=3 \end{cases}$$

2. Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, cho đường thẳng $(d_1): (d_1): y = -mx + m + 1$ và

$(d_2): y = \frac{1}{m}x - 1 - \frac{5}{m}$ với m là tham số khác 0.

a, Chứng minh rằng (d_1) và (d_2) luôn vuông góc với mọi giá trị của tham số $m \neq 0$.

b, Tìm điểm cố định mà đường thẳng (d_1) luôn đi qua. Chứng minh rằng giao điểm của hai đường thẳng luôn thuộc một đường cố định

Lời giải.

a, Hệ số góc của đường thẳng (d_1) là $-m$ và hệ số góc của đường thẳng (d_2) là $\frac{1}{m}$.

Xét tích của các hệ số góc của hai đường thẳng (d_1) và (d_2) :

$-m \cdot \frac{1}{m} = -1$ nên hai đường thẳng (d_1) và (d_2) vuông góc với nhau với mọi giá trị của m .

b, $(d_1): y = -mx + m + 1$ $(d_2): y = \frac{1}{m}x - 1 - \frac{5}{m}$

Giả sử $M(x_0; y_0)$ là giao điểm của (d_1) và (d_2)

$$y_0 - 1 = m(1 - x_0)$$

$$y_0 + 1 = \frac{1}{m}(x_0 - 5)$$

$$\Rightarrow (y_0 + 1)(y_0 - 1) = (1 - x_0)(x_0 - 5)$$

$$y_0^2 - 1 = -x_0^2 + 6x_0 - 5$$

$$(x_0 - 3)^2 + y_0^2 = 5$$

Giả sử $I(3; 0) \in$ mặt phẳng tọa độ

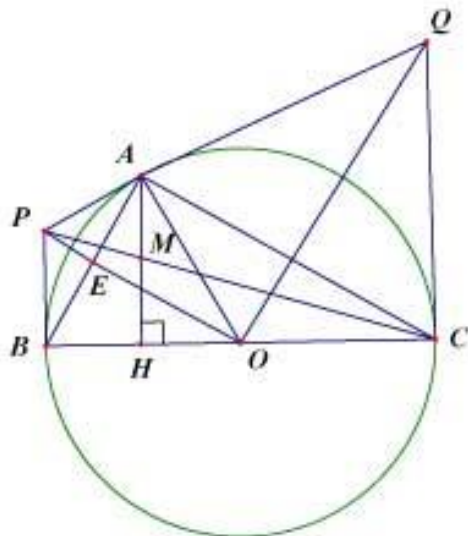
Ta có $IM = \sqrt{(x_0 - 3)^2 + y_0^2} = \sqrt{5}$ không đổi.

Vậy M thuộc đường tròn tâm I bán kính $\sqrt{5}$

Câu 4: (3,5 điểm). Cho đường tròn tâm O , bán kính R . Điểm A thuộc đường tròn, BC là một đường kính ($A \neq B, A \neq C$). Vẽ AH vuông góc với BC tại H . Gọi E, M lần lượt là trung điểm của AB, AH và P là giao điểm của OE với tiếp tuyến tại A của đường tròn (O, R) .

- 1) Chứng minh rằng: $AB^2 = BH \cdot BC$
- 2) Chứng minh: PB là tiếp tuyến của đường tròn (O)
- 3) Chứng minh ba điểm P, M, C thẳng hàng.
- 4) Gọi Q là giao điểm của đường thẳng PA với tiếp tuyến tại C của đường tròn (O) . Khi A thay đổi trên đường tròn (O) , tìm giá trị nhỏ nhất của tổng $OP + OQ$.

Lời giải.

1) Chứng minh rằng: $AB^2 = BH \cdot BC$

Xét $\triangle ABC$ vuông tại $A \Rightarrow AB^2 = BH \cdot BC$

2) Chứng minh: PB là tiếp tuyến của đường tròn (O)

Có E là trung điểm của $AB \Rightarrow AB \perp OE \Rightarrow OE$ là đường trung trực của AB

$$\Rightarrow PA = PB \Rightarrow \Delta OPA = \Delta OPB (c - c - c) \Rightarrow \widehat{PAO} = \widehat{PBO} = 90^\circ \Rightarrow PB \perp AO$$

$\Rightarrow PB$ là tiếp tuyến của đường tròn (O)

3) Chứng minh ba điểm P, M, C thẳng hàng.

Giả sử PC cắt AH tại N

$$\text{Ta chứng minh được } \frac{PE}{PO} = \frac{BH}{BC} \text{ mà } \frac{BH}{BC} = \frac{CN}{CP}$$

$$\Rightarrow \frac{PE}{PO} = \frac{CN}{CP} \Rightarrow \Delta PNE \sim \Delta PCO (c - g - c)$$

$$\Rightarrow \widehat{PNE} = \widehat{PCO} \text{ mà hai góc ở vị trí so le trong } \Rightarrow NE \parallel OC \Rightarrow NE \parallel BH$$

Lại có E là trung điểm của $AB \Rightarrow N$ là trung điểm $AH \Rightarrow N = M$

Vậy P, M, C thẳng hàng.

4) Tìm giá trị nhỏ nhất của tổng $OP + OQ$.

Theo bất đẳng thức cô si ta có

$$OP + OQ \geq 2\sqrt{OP \cdot OQ}$$

Mà $OP \cdot OQ = OAPQ = PQ$

$\Rightarrow OP \cdot OQ$ đạt giá trị nhỏ nhất khi PQ nhỏ nhất $\Leftrightarrow PQ$ là khoảng cách giữa hai đường BP và CQ

$\Rightarrow PQ \parallel BC \Rightarrow A$ là điểm chính giữa đường tròn.

Câu 5: (0,5 điểm)

Cho các số thực không âm x, y, z thỏa mãn $x \leq 1, y \leq 1, z \leq 1$ và $x + y + z = \frac{3}{2}$.

Tìm giá trị lớn nhất và giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = x^2 + y^2 + z^2$

Lời giải.

Tìm giá trị lớn nhất

Ta có $0 \leq x, y, z \leq 1$. Do vai trò x, y, z như nhau nên giả sử $x \geq y \geq z$. Khi đó $1 \geq x \geq \frac{1}{2}$

Ta có

$$y + z = \frac{3}{2} - x \Rightarrow y^2 + z^2 + 2yz = \frac{9}{4} - 3x + x^2$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 = \frac{9}{4} - 3x + 2x^2 - 2yz \leq \frac{9}{4} - 3x + 2x^2 = \frac{5}{4} + (x-1)(2x-1) \leq \frac{5}{4}$$

Vậy $P \leq \frac{5}{4}$

Vậy $\text{Max } P = \frac{5}{4}$ khi $(x, y, z) = \left(1, \frac{1}{2}, 0\right)$ và các hoán vị x, y, z

Tìm giá trị nhỏ nhất

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy cho 2 số dương, ta có $x^2 + \frac{1}{4} \geq 2\sqrt{x^2 \cdot \frac{1}{4}} = x$

$$\text{Tương tự } y^2 + \frac{1}{4} \geq y; z^2 + \frac{1}{4} \geq z$$

$$\text{Cộng theo về các bất đẳng thức ta có } x^2 + y^2 + z^2 + \frac{3}{4} \geq x + y + z = \frac{3}{2}$$

$$\text{Hay } x^2 + y^2 + z^2 \geq \frac{3}{4}$$

Đẳng thức xảy ra khi và chỉ khi $x = y = z = \frac{1}{2}$.

Vậy $\text{Min } P = \frac{3}{4}$ khi $x = y = z = \frac{1}{2}$.